

точку зору, бути ввічливими, уміти викликати інтерес до своєї роботи, доводячи її актуальність і важливість.

Викладачі повинні розвивати пізнавальні, творчі здібності студентів, виробляти у них прагнення і уміння самостійно здобувати і використовувати нові знання, зробити цей процес мотивованим і результативним. Допомога викладачеві у вирішенні непростого завдання може бути поєднана з традиційних методів навчання та сучасних інтерактивних технологій, що сприяє співпраці, розумінню у викладанні матеріалу, дає змогу по-справжньому реалізувати особистісно зорієнтоване навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вища освіта України і Болонський процес: Навчальний посібник / За редакцією В.Г.Кременя. Авторський колектив: М.Ф.Степко, Я.Я.Боллобащ, В.Д.Шинкарук, В.В.Грубінко, І.І.Бабин.-Тернопіль: Навчальна книга – Богдан – 2004 – 384 с.
2. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід: метод. посібник / авт. – уклад.: О. Пометун, Л. Пироженко. – К.: АПН. – 2002. – 135 с.
3. Софій Н.З., Кузьменко В.У. Про сто і один метод активного навчання. К.: Крок за кроком. – 2003. – 116 с.
4. Інновації як фактор модернізації та підвищення якості вищої освіти / Укл. Н.В.Артикуца, О.М.Ключенок, Т.О.Лішук; НАУКМА. – К.: СтилоС. 2006.– 630 с.

ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН У СТУДЕНТІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «СЕСТРИНЬКА СПРАВА» (ОКР-МОЛОДШИЙ СПЕЦІАЛІСТ)

Дроник Т.А., Каратєєва С.Ю., Перижняк А.І.
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»

Вступ. На даний час головним завданням вищої освіти є збереження та забезпечення необхідної якості професійної підготовки фахівців і пошук механізмів її підвищення [4,6].

Сучасний розвиток медичної освіти, етапи його реформування, питання пов'язані з підвищенням якості освіти випускників медичних закладів вимагають нових підходів до організації навчального процесу. Прогрес науки зумовили пошук і впровадження нових технологій у систему навчання [1,3].

Основна частина. Цілком очевидно, що підручники та навчальні посібники для студентів, навіть найсучасніші, не можуть сформувати майбутніх спеціалістів практичних навичок. Роль викладача в цьому процесі посідає головне місце. Створення оптимального середовища, при якому студенти мають можливість здійснювати догляд за хворими, бути присутніми при різних маніпуляціях, є основним завданням педагога [2,5].

Впровадження інноваційних технологій робить заняття більш доступним, цікавим, активізує навчально-пізнавальну діяльність. Однією з актуальних

ефективних інновацій є впровадження комп'ютерних технологій, дистанційна форма навчання, яка значно розширює діапазон підготовки студента, вносить новизну, дозволяє за допомогою фото та відео створити інформаційне середовище, виступає вагомим чинником активізації навчально-пізнавальних процесів.

Створення лекційних презентацій з тем, згідно з розробленою навчальною програмою, дозволяє акцентувати увагу студентів на основних моментах теми, спостерігати міжпредметні зв'язки.

Викладач мотивує навчальну діяльність студентів, спонукає їх до навчання, організовує навчальний процес таким чином, щоб він мав максимальний ефект. І ця організація повинна проходити на рівні дій та можливостей кожного окремого студента.

Має місце удосконалення тематичних навчальних кімнат, оснащення їх сучасним обладнанням, більш повноцінно забезпечити заняття тематичними хворими, ефективно використати матеріально-технічну базу кафедри, особливо в клініці.

За такої системи організації навчального процесу викладач має реальну можливість детально провести обговорення зі студентами найважливіших питань теми, що проходить у формі вільної дискусії, в яку активно включаються всі присутні на занятті студенти.

При відповідній мотивації і досконалому матеріально-технічному забезпеченні навіть недостатньо підготовлений на початок заняття студент після його завершення володіє необхідним обсягом базової інформації з даної теми.

Викладач повинен керуватися насамперед тим, що повинен надати студентові певний обсяг практичних навичок, навчити його творчо підходити до вивчення та засвоєння матеріалу, до вміння відокремлювати головне від другорядного, вміло користуватися набутими знаннями.

Отже, щоб зацікавити студентів, потрібно змінювати технології викладання та розвивати у них клінічне мислення. Активізація навчально-пізнавальної діяльності буде досягнута лише при впровадженні інноваційних технологій, за яких заняття стануть більш доступними, цікавими і повними.

Висновки:

1. Особливості підготовки студентів, які навчаються за спеціальністю «Сестринська справа» (ОКР – молодший спеціаліст) на сучасному етапі вимагають суттєвого покращання підготовки до вивчення дисциплін у вищому навчальному закладі.
2. Впровадження нових інноваційних технологій організації роботи та навчального процесу забезпечує належну підготовку фахівців, яка відповідає міжнародним стандартам.
3. Створення оптимального середовища, при якому студенти мають можливість здійснювати догляд за хворими, бути присутніми при різних маніпуляціях, є основним завданням педагога.

ЛІТЕРАТУРА

1. Будапештсько-Віденська декларація про створення Європейського простору вищої освіти – 12 березня 2010 р.
2. Ковальчук Л.Я. Новітні шляхи вдосконалення підготовки фахівців у Тернопільському державному медичному університеті ім. І.Я.Горбачевського / Л. Я. Ковальчук // Мед. освіта. – 2010. – №2. – С. 27–30.
3. Кузик Ф.П. Використання проміжного тестового контролю як засіб ефективності застосування інноваційних технологій навчання з дисциплін «Основи медсестринства» /Ф.П. Кузик, Н.І. Прунчак, С.І. Тернавська// Матеріали навчально-методичної конференції. - Вашківці, 2010. – С.23-24.
4. Кузіна Н.П. Шляхи активізації розумової діяльності та формування клінічного мислення у студентів /Н.П. Кузіна// Інноваційні технології, як засіб активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів: матеріали навчально-методичної конференції. - Вашківці, 2010. – С.24-25.
5. Про затвердження Положення про національну систему рейтингового оцінювання діяльності вищих навчальних закладів: наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1475 від 20.12.2011р.
6. Сухарніков М. Ю. Концептуальні підстави розробки і впровадження національної рамки (академічних) кваліфікацій України /М.Ю. Сухарніков. – К.: Вища школа, 2012.– №3.– С.17.

ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ЕПІДЕМІОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ

Дятел В.П.

*Ковельський медичний коледж
Буковинського державного медичного університету*

Становлення незалежної Української держави, її поступальний економічний розвиток, зміцнення засад громадянського суспільства все більше вимагає модернізації змісту освіти в цілому шляхом оновлення методів його реалізації. В першу чергу це стосується медичної освіти, оскільки студент-медик повинен засвоїти не тільки значний обсяг теоретичного матеріалу, а й оволодіти важливими практичними навичками, необхідними в подальшій роботі.

Особливої актуальності набуває навчання, основна мета якого – розвиток цілісної, духовно багаті особистості, формування її ключових компетентностей, збагачення суб'єктного досвіду, розкриття й реалізація творчих можливостей з урахуванням індивідуальних і вікових потреб. Оптимальним для становлення такої особистості є інтерактивне навчання особистісно орієнтованого спрямування, що передбачає зміну форм взаємодії в навчальному процесі, завдяки чому студент стає рівноправним суб'єктом пізнавальної діяльності.

Слово “інтерактивний” – означає сприяти, взаємодіяти чи знаходитися в режимі бесіди, діалогу з будь-чим (комп'ютером), чи з будь-ким (людиною).

Значить, інтерактивне навчання – це, перш за все, діалогове навчання; в ході якого здійснюється взаємодія викладача і студента. Інтерактивне навчання передбачає моделювання життєвих ситуацій, вирішення творчих завдань, спільне розв'язання проблем тощо.

В ході діалогового навчання студенти вчаться критично мислити, розв'язувати складні проблеми на підставі аналізу обставин і відповідної інформації, приймати продумані рішення, брати участь у дискусіях, спілкуватися з іншими людьми.

Сьогоднішній студент – завтрашній фахівець повинен не тільки творчо, швидко діяти в нестандартних ситуаціях та приймати конкретні рішення, а й вміти працювати в колективі, бути комунікабельним.

Активне навчання використовує систему методів і прийомів, спрямованих головним чином не на повідомлення готових знань, їх запам'ятовування, а на організацію студентів для самостійного здобування знань, засвоєння умінь і навичок у процесі пізнавальної та практичної діяльності студентів, розвиток його особистості. Ефективність засвоєння практичних навичок зростає при використанні інтерактивних форм навчання. При цьому, по-перше, важливим є активна взаємодія учасників освітнього процесу, під якою розуміють стосунки між людьми, коли вони в процесі вирішення спільних завдань, впливаючи один на одного, доповнюючи один одного, успішно вирішують ці завдання. По-друге, використання інтерактивних методів навчання передбачає певну логіку та послідовність навчальної діяльності: мотивація – формування нового досвіду – його усвідомлення через застосування – рефлексія. По-третє, інтерактивні методи характеризує робота в малих групах на основі кооперації та співпраці. По-четверте, інтерактивні методи базуються на ігрових та неігрових формах навчання.

Для успішного впровадження технологій інтерактивного навчання необхідно пам'ятати, що заняття повинні захоплювати студентів, пробуджувати в них інтерес до самостійного мислення та дій. Тому дуже важливо на початку заняття створити позитивну психологічну атмосферу, яка сприятиме розвитку особистості. Студентів потрібно вражати, здивувати, зацікавити та інтригувати. Для вирішення цієї проблеми при проведенні практичних занять в епідеміології використовую „розминку”, яка замінює так звані організаційні моменти заняття і до того ж відіграє певну роль в обґрунтуванні навчання. Під час розминки за темою студенти обговорюють у парах завдання, пропонують свої варіанти рішень. При цьому коректну відповіді і пропоную перейти до наступного етапу заняття, вивчення нового матеріалу, а отримані знання дадуть можливість зробити правильні висновки (в кінці заняття). При вивченні нової теми також наводжу цікаві факти з теми. Наступний етап – блиц-інтерв'ю використовую для перевірки знань, отриманих при вивченні матеріалу з попередніх дисциплін): тривалість впрями 5-10 хв. студенти самостійно готують питання, які повинні бути чіткі і лаконічні, що будуть ставитись під час інтерв'ю”. Далі переходжу до методики «мозкового штурму», яка стимулює мислення, творчі здібності, має «енергетичний вплив» для кожного студента, що дозволяє виділити найбільш цінні ідеї нової інформації. Перед виконанням завдання студентів ознайомлюю з правилами мозкового штурму: висловлювати